

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1331/23
15.12.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јасне Беловић, председника већа, Иде Никитовић и Миленије Петричевић, чланова већа, у парници тужиле АА, из ..., чији је пуномоћник Бранко Симић, адвокат из Београда, ул. Вишеградска бр. 11/4, против тужених Града Београда, коју заступа Градско правобранилаштво, са седиштем у Београду, ул. Тиршова бр. 3 и ЈКП “Београдске пијаце”, са седиштем у Београду, ул. Живка Карабиберовића бр. 3, ради накнаде штете, одлучујући о жалбама странака изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београду П 10034/19 од 02.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 15.12.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе тужених и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 10034/19 од 02.11.2022. године, у ставу другом, трећем и шестом изреке пресуде.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 10034/19 од 02.11.2022. године, у делу става четвртог изреке тако што **СЕ ОБАВЕЗУЈУ** тужени Град Београд и ЈКП “Београдске пијаце”, да тужиљи АА, из ..., на име накнаде нематеријалне штете, поред износа досуђених ставом другим изреке, солидарно исплате, и то на: име претрпљених физичких болова износ од још 40.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од још 44.000,00 динара и на име претрпљених душевених болова због наружености износ од још 12.000,00 динара, а све са законском затезном каматом почев од 02.11.2022. године па до исплате, све у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиле и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 10034/19 од 02.11.2022. године, у преосталом делу става четвртог изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 10034/19 од 02.11.2022. године, у ставу петом изреке тако што **СЕ ОБАВЕЗУЈУ** тужени Град Београд и ЈКП “Београдске пијаце”, да тужиљи АА, из ..., на име накнаде материјалне

штете, поред износа досуђених ставом трећим изреке, солидарно исплате, за период од 04-28.02.2019. године износ од још 906,09 динара, са законском затезном каматом почев од 20.03.2019. године па до исплате, за март 2019. године износ од још 1.592,28 динара, са законском затезном каматом почев од 19.04.2019. године па до исплате, за април 2019. године износ од још 1.592,28 динара, са законском затезном каматом почев од 20.05.2019. године па до исплате, за мај 2019. године износ од још 1.592,28 динара, са законском затезном каматом почев од 20.06.2019. године па до исплате, за јул 2019. године износ од још 1.592,28 динара, са законском затезном каматом почев од 20.08.2019. године па до исплате и за период од 01-29.08.2019. године износ од још 1.317,56 динара, са законском затезном каматом почев од 20.09.2019. године па до исплате, све у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужени Град Београд и ЈКП “Београдске пијаце”, да тужиљи АА, из ..., солидарно накнаде трошкове другостепеног поступка у износу од 50.000,00 динара у року од 15 дана од пријема преписа пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог Града Београд за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 10034/19 од 02.11.2022. године, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе као у поднеску тужиље од 19.07.2022. године. Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев, те обавезани тужени да солидарно исплате тужиљи на име накнаде нематеријалне штете, и то: на име претрпљених физичких болова износ од 160.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 176.000,00 динара, на име претрпљених душевних болова због наружености износ од 48.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ од 350.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 02.11.2022. године па до исплате. Ставом трећим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев, те обавезани тужени да солидарно исплате тужиљи, на име накнаде материјалне штете због разлике између зараде коју би тужиља остварила и накнаде зараде коју је примила за време одсуствовања са рада због боловања, и то: за период од 04-28.02.2019. године износ од 3.624,38 динара, са законском затезном каматом почев од 20.03.2019. године па до исплате, за март 2019. године износ од 6.369,11 динара, са законском затезном каматом почев од 19.04.2019. године па до исплате, за април 2019. године износ од 6.369,11 динара, са законском затезном каматом почев од 20.05.2019. године па до исплате, за мај 2019. године износ од 6.369,11 динара, са законском затезном каматом почев од 20.06.2019. године па до исплате, за јул 2019. године износ од 6.369,11 динара, са законском затезном каматом почев од 20.08.2019. године па до исплате и за период од 01-29.08.2019. године износ од 5.270,24 динара, са законском затезном каматом почев од 20.09.2019. године па до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезу тужени да јој на име накнаде нематеријалне штете солидарно исплате, и то на име претрпљених физичких болова износ од још 190.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од још 124.000,00 динара и на име претрпљених душевених болова због наружености износ од још 52.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 02.11.2022. године па до исплате. Ставом

петим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезу тужени да јој солидарно исплате на име накнаде материјалне штете због разлике између зараде коју би остварила и накнаде зараде коју је примила за време одсуствовања са рада због боловања, и то: за период од 04-28.02.2019. године износ од још 906,09 динара, са законском затезном каматом почев од 20.03.2019. године па до исплате, за март 2019. године износ од још 1.592,28 динара, са законском затезном каматом почев од 19.04.2019. године па до исплате, за април 2019. године износ од још 1.592,28 динара, са законском затезном каматом почев од 20.05.2019. године па до исплате, за мај 2019. године износ од још 1.592,28 динара, са законском затезном каматом почев од 20.06.2019. године па до исплате, за јул 2019. године износ од још 1.592,28 динара, са законском затезном каматом почев од 20.08.2019. године па до исплате и за период од 01-29.08.2019. године износ од још 1.317,56 динара, са законском затезном каматом почев од 20.09.2019. године па до исплате. Ставом шетим изреке, обавезани су тужени да тужилци на име трошкова парничног поступка, солидарно исплате износ од 226.831,00 динара.

Против наведене пресуде странке су благовремено изјавиле жалбе и то тужилца због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права побијајући је у ставу четвртном и петом изреке, а тужени из свих законских разлога побијајући је у ставу другом, трећем и шестом изреке. Тужилца и тужени Град Београд су трошкове другостепеног поступка тражили и определили.

Испитујући правилност и законитост побијане пресуде у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС” бр. 72/11 са изменама и допунама), другостепени суд је оценио да је жалба тужиле основана, а жалбе тужених неосноване.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1-3, 5, 7 и 9 ЗПП на које другостепени суд пази по службеној дужности, а супротно наводима жалбе тужених ни она из тачке 12 истога става јер је изрека првостепене пресуде јасна и разумљива и не противречи изнетим разлозима о битним чињеницама, који су јасни и непротивречни садржини изведених доказа, те се њена законитост и правилност могла испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 03.02.2019. године, у преподневним часовима тужилца је са супругом кренула на ... пијацу. Тада је први пут била на реновираној ... пијаци, којом приликом се лагано кретала разгледајући тезге са леве стране, док су са десне стране били излози и продавнице. У једном тренутку упала је левом ногом у необележену рупу, коју претходно није уочила. Неколико дана након пада тужилце део око рупе је асфалтиран и сада је у нивоу пода. Тужилца је том приликом задобила прелом леве голеничне кости у горњем делу саставу левог коленог зглоба тзв. платотибијални прелом и прелом спољашњег чланка у пределу левог скочног зглоба, а која повреда спада у механичку врсту повреда, која се квалификује појединачно и у целини као тешка телесна повреда. Због задобијене повреде, трпела је физичке болове јаког интензитета око једног дана, физичке болове средњег интензитета око десет дана и физичке болове лаког интензитета око шест месеци. Код тужилце постоји умањење животне активности око 15% са ортопедско-трауматолошке стране које се огледа у томе да су јој измењени покрети у левом скочном зглобу у укупном обиму од 85 степени, затим забележено је умањење покретљивости у левом колену у лакој

степену, а због чега ће тужиља имати повремене тешкоће у обављању послова и задатака које изискују теже физичке напоре, дуго стајање и ход, ход по неравном терену, ход низ косу раван и сл, што ће умањити проценат успешности код обављања свакодневних активности. Такође је дошло до наружености у малом степену која се огледа у благо поремећеном ходу и ставу тела уз мањи поремећај осовине између леве надколенице и потколенице. У вези са механизмом настанка ових повреда према мишљењу вештака, исте су настале делом индиректним механизмом и то ротацијом сегмента коштаних полуга у тренутку проклизавања у наведену удубину на асфалту, а потом и директним деловањем механичке силе на коштаноглобне структуре колена и скочног зглоба у тренутку пада на тло. Тужиља је континуирано лечена и испоштавала је све медицинске препоруке током лечења, те у том смислу нема доприноса њеном садашњем функционалном стању. Приликом повређивања тужиља је трпела примарни страх високог интензитета у трајању од два минута, секундарни страх високог интензитета у трајању од два сата, секундарни страх средњег интензитета у трајању од два месеца и секундарни страх слабог интензитета у трајању од два месеца, при чему предметни догађај није оставио последице у психичкој сфери. У периоду од 04.02.2019. године до 31.05.2019. године и периоду од јула 2019. године до 29.08.2019. године, тужиља је била на боловању и разлика између зараде коју би остварила и накнаде зараде коју је примила за време одсуствовања са рада због боловања у периоду од 04.02.2019. године до 29.08.2019. године, износи и то: за период од 04.02-28.02.2019. године 4.530,41 динара, са датумом доспелости 20.03.2019. године, за март 2019. године 7.961,39 динара са датумом доспелости 19.04.2019. године, за април 2019. године 7.961,39 динара, са датумом доспелости 20.05.2019. године, за мај 2019. године 7.961,39 динара, са датумом доспелости 20.06.2019. године, за јун 2019. године 7.961,39 динара са датумом доспелости 20.08.2019. године и за период од 01.08-29.08.2019. године 6.587,80 динара са датумом доспелости 20.09.2019. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је правилно применио материјално право и то одредбе члана 155 и 184 Закона о облигационим односима, када је, имајући у виду и одредбе члана 2 став 1, 2 и 3, члана 3 став 1 тачка 9, члана 4 став 1 и 3, члана 5, члана 6 и члана 32 ств 4 Закона о комуналним делатностима, одредбе члана 1, члана 3 став 1, члана 4 и члана 5 став 2 Одлуке о пијацама, те одредбе члана 3, члана 4, члана 6 и члана 7 Одлуке о промени оснивачког акта ЈКП “Београдске пијаце”, закључио да између пропуста туженог Града Београда у вршењу надзора и контроле над обављањем комуналне делатности у смислу да ли се та делатност извршава и уколико се извршава, да ли се врши на адекватан начин, односно пропуста туженог ЈКП “Београдске пијаце”, да обезбеди одржавање пијаца и омогући несметано обављања те делатности и штете коју је тужља претрпела постоји узрочно последична веза.

Ценећи приговор подељене одговорности, првостепени суд је код чињенице утврђене из исказа саме тужиље и то да је приликом кретања разгледала тезге са леве стране, применом одредби члана 192 став 1 Закона о облигационим односима, закључио да у конкретном случају постоји њен допринос настанку штете 20% који се огледа у томе што је требало да се креће опрезније и да са више пажње предузима ту радњу него што је то учинила у конкретном случају, да више обрати пажњу на пут испред себе, а што је у конкретном случају изостало.

Ценећи све утврђене околности у смислу одредбе члана 200 Закона о облигационим односима, првостепени суд је правилно одмерио износе правичне

новчане накнаде и то: за претрпљене физичке болове у износу од 200.000,00 динара, за претрпљени страх у износу од 220.000,00 динара, за претрпљене душевне болове због наружености у износу од 60.000,00 динара и због умањења животне активности у износу од 525.000,00 динара, те је умањујући наведене износе сразмерно доприносу тужиле, обавезао тужене да тужили солидарно накнаде штету по видовима и у износима ближе означеним у ставу другим изреке побијане пресуде, док је ставом четвртим изреке одбио тужбени захтев преко досуђених, а до тражених износа за претрпљене физичке болове и страх и претрпљене душевне болове због наружености, имајући у виду да су тражени износи за ове видове штете превисоко постављени.

С обзиром на постојање доприноса тужиле настанку штете, првостепени суд је за утврђени допринос од 20% умањено и износе накнаде која тужили припада по основу претрпљене материјалне штете због изгубљене зараде, те обавезао тужене да јој по том основу солидарно исплате износе ближе опредељене ставом трећим изреке, док је преко тих износа тужбени захтев одбијен као неоснован, те одлучено као у ставу петом изреке.

Закључак о одговорности и основу обавезе тужених заснован је на правилно и потпуно утврђеном чињеничном стању и правилној примени материјалног права. Првостепени суд је у погледу тог закључка у побијаној пресуди дао јасне и потпуне разлоге па се у поступку њене жалбене контроле на те разлоге, у складу са овлашћењем из члана 396 став 2 ЗПП, а у циљу избегавања понављања и овај суд позива.

Супротно наводима жалбе туженог Града Београд, пасивно легитимисаним га чини управо околност да као јединица локалне самоуправе, како то и сам наводи, уређује и обезбеђује обављање и развој комуналних делатности и у том својству је и одговоран за квалитетно и ефикасно вршење својих и поверених надлежности, па самим тим и за пропусте у раду јавних предузећа ангажованих у циљу извршавања његових законских обавеза, јер његова одговорност према грађанима за последице невршења или неадекватног вршења означених послова не може престати поверавањем ових послова другом лицу, а како то правилно закључује и првостепени суд.

Неосновано се жалбом туженог ЈКП “Београдске пијаце” оспорава оцена изведених доказа, а са тим у вези и утврђено чињенично стање у погледу начина повређивања тужиле. Наиме, одредбом члана 8 ЗПП прописано је да суд, по свом уверењу, одлучује које ће чињенице узети као доказане, а на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног доказног поступка. О томе које чињенице сматра утврђеним и на основу којих доказа одлучује суд на основу сопственог уверења. У конкретном случају, првостепени суд је ценећи све изведене доказе, како писане доказе о повредама које је тужила задобила и налаз и мишљење вештака у погледу механизма повређивања, тако и исказе сведока и тужиле, дао управо такву њихову анализу, односно оцену која садржи уверљива и логична објашњења зашто у погледу одлучних чињеница које се тичу места и начина пада тужиле (да је приликом разгледања тезги у једном тренутку упала левом ногом у необележену рупу) у потпуности поклања веру исказима сведока ББ и ВВ, као и тужиле (осим у делу где је навела да јој је нога пропала до колена), а делимично и исказима сведока ГГ и ДД, односно зашто исказима ових сведока у делу где наводе да је немогуће да се у предметном отвору заглави нечија нога није поклонио веру (пре свега, с обзиром на налаз и мишљење вештака о механизму повређивања).

Када се има у виду садржина изведених доказа може се закључити да су чињенице на којима је побијана пресуда заснована, утврђене до разумно прихватљиве вероватноће, односно до степена вероватноће који отклања сваку разумну сумњу, због чега се извођење доказа суочењем испоставља сувишним. У складу са тако датом оценом свих изведених доказа правилан је и чињенично - правни закључак првостепеног суда да тужени ЈКП “Београдске пијаце” није на адекватан начин обезбедио и организовао послове одржавања пијаце, који пропуст је у узрочно-последичној вези са повређивањем тужиле.

Насупрот жалбеним наводима странака, првостепени суд је правилно одредио и висину правичне новчане накнаде с обзиром на интензитет и дужину трајања физичких и душевних болова и страха, као и све околности конкретног случаја. На тај начин утврђени износи накнаде (износ од 200.00,00 динара за претрпљене физичке болове, износ од 220.000,00 динара за претрпљени страх, износ од 60.000,00 динара за претрпљене душевне болове због наружености и износ од 525.000,00 динара за претрпљене душевне болове због умањења животне активности) и по оцени другостепеног суда представљају правичну накнаду која одговара значају повређеног добра и циљу коме та накнада служи (одређена сатисфакција, а не и еквивалент претрпљеном болу, односно страху), а при том се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Међутим, основано се жалбом тужиле побија закључак првостепеног суда у погледу постојања њеног доприноса настанку штете. Наиме, другостепени суд у потпуности прихвата утврђено чињенично стање у погледу начина на који је дошло до повређивања тужиле, али не и правни закључак првостепеног суда да је тужилца допринела настанку штете.

Ово из разлога што према мишљењу другостепеног суда утврђене објективне околности – да је тужилца тог дана први пут била на реновираној ... пијаци, да се кретала лагано разгледајући тезге са леве стране, те да је у једном тренутку упала левом ногом у необележену рупу коју претходно није уочила, не указују на то да је понашање тужиле одступало од уобичајеног понашања других лица. Дакле, тужилца се конкретном приликом понашала онако како се то и очекује од просечног грађанина који се налази на пијаци (лаганим ходом разгледала тезге), а с обзиром да је пијаца тек реновирана није имала ни разлога због кога би требало да се опрезније креће и обрати посебну пажњу на пут испред себе, како то погрешно закључује првостепени суд. Из тог разлога, чињеница да тужилца претходно није уочила рупу (која је, с обзиром на тек реновирану пијацу, за њу представља изненадну препреку) није довољна за закључак да је тужилца била непажљива и тиме допринела настанку штете. Стога, по оцени другостепеног суда, чињенично стање које је првостепени суд правилно и потпуно утврдио, не упућује на закључак да су испуњени услови из члана 192 Закона о облигационим односима.

Из наведеног следи да тужилци припада накнада пуног износа утврђене правичне новчане накнаде нематеријалне штете која, према правилној оцени првостепеног суда износи за претрпљене физичке болове 200.000,00 динара, за претрпљени страх 220.000,00 динара, за претрпљене душевне болове због наружености 60.000,00 динара и због умањења животне активности 525.000,00 динара, као и пун

износ претрпљене материјалне штете према обрачуну из налаза и мишљења судског вештака економске струке.

С обзиром на све наведено, првостепена пресуда је по жалбама странака у ставу другом и трећем изреке потврђена, док је у делу става четвртог морала бити преиначена и тужили на име нематеријалне штете досуђен износ од још 40.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, износ од још 44.000,00 динара на име претрпљеног страха и износ од још 12.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због наружености, све са затезном каматом сходно члану 277 став 1 у вези члана 186 Закона о облигационим односима од дана доношења првостепене пресуде, као дана према којем је висина одређена, као и у ставу петом изреке тако што је тужили на име материјалне штете за период од 04-28.02.2019. године досуђен износ од још 906,09 динара, за март 2019. године износ од још 1.592,28 динара, за април 2019. године износ од још 1.592,28 динара, за мај 2019. године износ од још 1.592,28 динара, за јул 2019. године износ од још 1.592,28 динара и за период од 01-29.08.2019. године износ од још 1.317,56 динара, све са законском затезном каматом почев од доспелости сваког појединачног месечног износа па до исплате сходно члану 277 став 1 Закона о облигационим односима. У преосталом делу става четвртог изреке првостепена пресуда је потврђена јер је преко досуђених, а до тражених износа, тужбени захтев тужиле за накнаду нематеријалне штете због претрпљеног страха, физичких и душевних болова због наружености неоснован, јер је превисоко постављен и не би представљао адекватну сатисфакцију претрпљеним душевним боловима.

Преиначење првостепене одлуке у погледу висине досуђене накнаде штете није утицало на правилно одмерене трошкове парничног поступка у смислу чланова 153, 154 и 163 ЗПП у погледу трошкова тужиле на име ангажовања пуномоћника из реда адвоката. Ово стога што тужили сходно успеху у спору припада иста висина трошкова на име награде и накнаде за предузете радње пуномоћника из реда адвоката сходно Тарифном броју 13 важеће Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, уз трошкове вештачења, у укупном износу од 170.125,00 динара. У погледу трошкова судских такси, према вредности тужбеног захтева са којим је успела у спору, тужили правилном применом одредбе члана 153 став 2 ЗПП припада износ од 38.029,00 динара на име судске таксе за тужбу и износ од 38.029,00 динара на име судске таксе за пресуду, односно укупан износ од 76.058,00 динара, који износ је већи од износа досуђеног првостепеном пресудом (56.706,00 динара). Међутим, с обзиром да се тужиле није жалила на трошкове парничног поступка и да би досуђивање износа од 76.058,00 динара по основу судских такси било супротно одредби члана 395 ЗПП, то је одлука о трошковима поступка из става шестог изреке морала бити потврђена.

Из наведених разлога, применом одредбе члана 390 ЗПП одлучено је као у ставу првом и трећем изреке, а применом одредбе члана 394 тачка 3 ЗПП као у ставу другом и четвртом изреке ове пресуде.

Према висини износа са којим је успела са својом жалбом (104.592,77 динара), тужили припадају трошкови другостепеног поступка и то за састав жалбе од стране пуномоћника из реда адвоката у износу од 27.000,00 динара у складу са важећом АТ, те трошкови таксе на жалбу и одлуку другостепеног суда по жалби у износу од по 11.892,00 динара у складу са важећом ТТ, због чега је и одлучено као у ставу петом изреке, а на основу одредбе члана 165 ЗПП.

Како тужени Град Београд са жалбом није успео, то је одбијен његов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка и одлучено као у ставу шестом изреке ове пресуде, а на основу одредбе члана 165 ЗПП.

Председник већа - судија
Јасна Беловић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић